Универзитет у Београду
Филолошки факултет
8. април 2018.

ИЗВЕШТАЈ О ПОДОБНОСТИ ТЕМЕ, КАНДИДАТА И МЕНТОРА ЗА ИЗРАДУ ДОКТОРСКЕ ДИСЕРТАЦИЈЕ

I. ПОДАЦИ О КОМИСИЈИ

1. Орган који је именовао Комисију:

На основу члана 127 Статута Филолошког факултета Универзитета у Београду и члана 40 Закона о високом образовању, Наставно-научно веће Филолошког факултета на својој седници одржаној 22. марта 2018. године, образовало је Комисију за одобрење теме за израду докторске дисертације коју је Биљана Никић пријавила под насловом: *Фразеологизми у лектири за основну школу*.

2. Састав Комисије:

Др Рајна Драгићевић, редовни професор за научну област Савремени српски језик – Лексикологија; датум избора у звање: 15. мај 2013. год; запослена на Филолошком факултету Универзитета у Београду;

Др Весна Ломпар, ванредни професор за научну област Савремени српски језик; година избора у звање 2016; запослена на Филолошком факултету Универзитета у Београду;

Др Драгана Вељковић Станковић, ванредни професор за научну област Методика српског језика; година избора у звање: 2014; запослена на Филолошком факултету Универзитета у Београду;

Др Наташа Вуловић, научни сарадник, година избора у звање: 2015; запослена у Институту за српски језик Српске академије наука и уметности.

II. БИОГРАФИЈА КАНДИДАТА

Биљана Никић рођена је 5. 8. 1984. године у Неготину, где је завршила основну школу и Неготинску гимназију, као носилац Вукове дипломе и ученик генерације. Од петог разреда основне школе Биљана Никић је редовни успешни учесник Такмичења из српског језика и језичке културе. Године 2003, као ученик четвртог разреда гимназије, освојила је друго место на Републичком такмичењу из српског језика и језичке културе у Тршићу. Исте године уписала је Филолошки факултет Универзитета у Београду, Групу за српски језик и књижевност, са максималних 100 бодова на пријемном испиту. Дипломирала је 2009. године, са просечном оценом 8,70. Октобра 2009. године на истом факултету уписала је дипломске академске студије – мастер, студијски програм Српски језик, а 2010. године одбранила је мастер рад *Прилошки предикатив у савременом српском језику*, под менторством проф. др Душке Кликовац. Мастер рад је оцењен највишом оценом (10), чиме је кандидаткиња остварила укупну просечну оцену 9,50 на мастер студијама. Школске 2010/2011. на Филолошком факултету Универзитета у Београду уписала је докторске академске студије, модул Српски језик. На докторским студијама положила је 8 испита и одбранила 4 самостална истраживачка рада (СИР), како је и предвиђено наставним планом и програмом, остваривши 120 ЕСПБ и стекавши услов за пријављивање докторске дисертације.

Од новембра 2010. радила је у основним школама у Београду (ОШ „Радоје Домановић”, ОШ „Војвода Мишић” и ОШ „Дринка Павловић”). У својству истраживача учествовала је у истраживању од националног значаја за унапређивање образовног система, чији је носилац био Завод за вредновање квалитета образовања и васпитања. Три године је била ангажована на изради *Збирке задатака из српског језика за завршни испит у основном образовању и васпитању*, а 2016/2017. и на изради задатака за Завршни испит из српског језика. Од Министарства просвете стекла је лиценцу за рад у настави.

Од августа 2017. године ради на месту вишег лектора саветника за српски језик у Народној банци Србије.

III. БИБЛИОГРАФИЈА КАНДИДАТА

1. „Колико ученици основних школа познају значења речи које означавају особине људи”, *Школски час српског језика и књижевности*, (XXX), број 5, 2013, 79–91.

2. „Метафоре за концептуализацију цигарета, пушења, пушача и дуванске индустрије”, *Анали Филолошког факултета*, (XXVI), 2, 2014, 113–134.

3. „Принципи активне наставе на примеру обраде теме *Звук* у осмом разреду основне школе”, *Методичка пракса*, (XV), 1/2, 2015, 67–80.

4. „Топоними с основом *баз-*”, *Зборник радова Филозофског факултета*, (XLV), 4, 2015, 363–379.

5. „Романтизам и реализам”, *Час за углед. Зборник припрема за угледне часове предметне наставе у старијим разредима основне школе.* Б. Влаховић, Н. Филиповић (ур.), Едука, Београд, 2015, 136–141.

6. Биљана Никић, Саша Чорболоковић, „Једноставни квиз у настави граматике у старијим разредима основне школе”, *Књижевност и језик,* (LXII), 3–4, 2015, 363–375.

7. Весна Ломпар, Јелица Живановић, Наташа Кљајић, Марија Марковић, Биљана Никић, Саша Чорболоковић, *Асоцијације у настави српског језика и књижевности, Приручник за наставнике*, Прво издање. Београд: Клет, 2014.

8. Весна Ломпар, Јелица Живановић, Наташа Кљајић, Марија Марковић, Биљана Никић, Саша Чорболоковић, *Квизови у настави српског језика и књижевности, Приручник за наставнике*, Прво издање. Београд: Клет, 2017.

IV. ОЦЕНА ДА ЈЕ КАНДИДАТ ПОДОБАН ДА РАДИ ДИСЕРТАЦИЈУ

Увидом у биографију и библиографију кандидаткиње, Комисија сматра да Биљана Никић испуњава потребне услове за израду докторске дисертације. Највећи део њене библиографије сачињавају радови из области методике наставе српског језика. Будући да је тема њеног доктората у одређеној мери и методичка, сматрамо да кандидаткиња има одговарајућу компетенцију за обраду предложене теме докторске дисертације.

V. ОЦЕНА ПОДОБНОСТИ ПРЕДЛОЖЕНОГ МЕНТОРА

За ментора је предложена др Рајна Драгићевић, редовни професор Филолошког факултета у Београду, са Катедре за српски језик и јужнословенске језике.

Библиографија ментора са најмање пет јединица релевантних за област из које се ради докторска дисертација:

1. *Лексикологија српског језика*, друго издање, Београд, 2010: Завод за уџбенике.

2. *Придеви са значењем људских особина (творбена и семантичка анализа)*, Институт за српски језик, Библиотека Јужнословенског филолога, нова серија, књ. 18, Београд, 2001.

3. *Вербалне асоцијације кроз српски језик и културу*, Београд, 2010: Друштво за српски језик и књижевност Србије.

4. *Лексикологија и граматика у школи*, Београд: Учитељски факултет, 2012.

5. *Савремена српска лексикографија у теорији и пракси*, колективна монографија, уредник: Рајна Драгићевић, Београд, 2014: Филолошки факултет Универзитета у Београду.

6. „Конструкције на граници између слободних спојева лексема и фразеологизама", *Научни састанак слависта у Вукове дане* 39/3, 2010, 113–123.

7. „О културно стереотипним појмовима у српском језику", *Српски као страни језик у теорији и пракси*, зборник радова, 83–91, Београд, 2007: Филолошки факултет.

8. „Разумевање значења реченице", *Књижевност и језик* LVI, 3–4, 2009, 325–335.

9. „О значењу придева као узроку и последици њихове лексичке спојивости", *Јужнословенски филолог* LXVII, 2011, 109–119.

Комисија сматра да др Рајна Драгићевић испуњава услове за ментора ове докторске дисертације, за област *лексикологија*.

VI. ОЦЕНА О ПОДОБНОСТИ ТЕМЕ

1. Оцена формулације назива тезе (наслова):

Будући да ће се Биљана Никић у својој докторској дисертацији бавити различитим типовима фразеолошких јединица на материјалу лектире за основну школу, може се констатовати да наслов није ни преширок, а ни преузак и да одговора теми докторске дисертације.

Комисија закључује да је радни наслов тезе: *Фразеологизми у лектири за основну школу* прикладан и да добро репрезентује суштину предложене теме истраживања.

2. **Оцена предмета (проблема) истраживања:**

Предмет докторске дисертације Биљане Никић биће фразеологизми који се појављују у лектири намењеној ученицима старијих разреда основне школе. Истраживању ће се приступити са лексичко-семантичког, лексикографског, морфолошког,

синтаксичког, стилистичког, лингвокултуролошког и методичког становишта. Циљ је да се утврди колико фразеологизама се јавља у лектири за ученике старијих разреда основне школе, да се они ексцерпирају из грађе (израдиће се речник), да се установи каквог су граматичког састава, која значења имају, тј. која лексичко-семантичка гнезда формирају, како су настали (указаће се на лексичке механизме који доводе до фразеологизације неког устаљеног скупа речи, пре свега – метафору и метонимију), истражиће се каква је њихова функција у књижевном делу, колико се фразеологизама појављује у уџбеницима и радним свескама за српски језик за ученике старијих разреда основне школе, да ли су садржаји о њима усклађени с Наставним планом и програмом, да ли су аутори уџбеника поштовали дидактичко-методичке принципе приликом њихове обраде, колико ученици познају њихова значења и који су начини за њихово коришћење у настави. Истраживање ће бити спроведено из синхронијске перспективе, с тим да ће дијахронија понекад бити укључена.

Подстицај за ово истраживање били су образовни стандарди за крај основног образовања за Српски језик о фразеологизмима – СЈ.1.3.14. *ученик зна значења речи и фразеологизама који се употребљавају у контексту свакодневне комуникације (у кући, школи и сл.), као и оних који се често јављају у школским текстовима (у уџбеницима, текстовима из лектире и сл.)*; СЈ.2.3.10. *ученик зна значења речи и фразеологизама који се јављају у школским текстовима (у уџбеницима, текстовима из лектире и сл.), као и литерарним и медијским текстовима намењеним младима, и правилно их употребљава*; и СЈ.3.3.8. *ученик зна значења речи и фразеологизама у научнопопуларним текстовима, намењеним младима, и правилно их употребљава* (Марчетић и др. 2010). Наиме, радећи у школи и на изради *Збирке задатака за Завршни испит* (школске 2014/2015, 2015/2016. и 2016/2017. године), као и на састављању задатака за сам Завршни испит (школске 2016/2017. године), кандидаткиња Биљана Никић увидела је да препреку за остваривање наведених стандарда представља недостатак речника фразеологизама који се појављују у лектири, као и недостатак истраживања у овој области (употреби фразеологизама у настави српског језика).

Прва дилема која се нашла пред кандидаткињом, како она наглашава у својој Пријави, јесте одредити који типови језичких јединица ће ући у грађу, а које не. Посао, између осталог, отежава и то што у науци нема јединственог става око тога које су карактеристике довољне да би једна језичка јединица била фразеологизам.

Одређујући шта је то фразеологизам, истраживачи су наводили његове најважније карактеристике. Рад Берислава Николића један је од првих у коме се истраживач бави фразеологизмима као језичким јединицама, а не са становишта паремиологије. Николић је истакао да фразеологизми „имају неко посебно значење, другачије од онога које би имали кад би речи које сачињавају фразеолошки обрт имале своја стандардна, лексичка значења (реална или фигуративна)”. Б. Николић је овом дефиницијом фразеологизме раздвојио од других сличних језичких јединица – терминолошких синтагми, колокација, пословица, изрека, узречица и сл.

Јосип Матешић каже да су фразеологизми нерашчлањиви скупови речи, да се репродукују као целина, да имају најмање две пунозначне речи, од којих барем једна има семантичку претворбу (идиоматичност) тако да значење фразеологизма не одговара збиру значења његових чланова и да у реченици функционишу као прости чланови.

Драгана Мршевић Радовић фразеологизам одређује као вишелексемни спој који има једно значење, с тим да као важну карактеристику фразеологизама истиче њихову експресивност, запазивши да би се према критеријумима за одређивање фразеологизама које су до тада научници наводили у фразеологизме убројале и терминолошке синтагме. Наиме, и фразеологизми и терминолошке синтагме имају сложену структуру и опште значење, али фразеологизми имају експресивну функцију, док је терминолошке синтагме немају. Поред фразеологизама и терминолошких синтагми, Д. Мршевић Радовић говори и о устаљеним фразама, које су по саставу реченице, а по комуникативној улози пословице, изреке, афоризми и сл. За фразеологизме не сматра: декомпоноване предикате, описне глаголске синтагме у којима глагол и именица чувају значења, а опште значење је збирно и њим се описана радња означава као извршена (*окренути кључ – закључати*), перифрастичне синтагме којима се описује неки покрет, гест и сл. у којима нема семантичке транспозиције (*дати знак, намигнути оком*), перифрастичне синтагме терминолошког карактера с денотативним значењем (*поднети тужбу*).

Ана Пејановић веома широко одређује обим фразеологије. Она разликује укупно осам фразеолошких жанрова – стални епитети, устаљена поређења, идиоми, пословице, изреке, клетве, заклетве и узречице. Критеријуми за одређивање обима фразеологије јесу лингвокултуролошки критеријум и критеријум преводивости, с тим да А. Пејановић често у свом проучавању примењује дијахронијску перспективу.

С обзиром на циљ истраживања Биљане Никић (који је и методички), одлучено је да не треба ексцерпирати само фразеологизме који су „прави”, прототипични, за које би се сви или већина истраживача сложила да јесу фразеологизми, већ треба водити рачуна и о томе који примери могу бити корисни с методичке тачке гледишта. Стога ће се у овој тези фразеологија схватити у ширем смислу и у грађу ће се укључити пословице, изреке, клетве, узречице и сл., али само онда када су они део неког другог књижевног дела, не и онда када су самостално наведени као кратке фолклорне форме.

Такође, у првој фази истраживања (у фази ексцерпирања грађе), Биљана Никић је бележила примере који се макар по једном од критеријума могу одредити као фразеологизми како би имала што мањи проценат грешака небележења примера.

Твртко Прћић, одређујући границу између колокације и идиома критеријумима заменљивости, постојаности и прозирности, запазио је да деловање сва три својства није увек подједнако и равномерно изражено, па је зато често тешко повући границу између колокације и идиома. Рајна Драгићевић, разматрајући пет најчешће навођених критеријума за препознавање фразеологизама у нашој науци (вишелексемски спој, репродукују се као целина, постојаност састава и редоследа јединица, немогућност додавања лексеме у фразеологизам, постојање једночланог синонима), запажа да се сваки

од пет наведених критеријума може оповргнути одговарајућим примерима, с тим да „типичан фразеологизам задовољава већину критеријума”.

У раду ће се разматрати и механизми настанка фразеологизама. Д. Мршевић Радовић наводи да фразеологизми настају метафором, метонимијом, поређењем и перифразом, с тим да као два најважнија начина за фразеологизацију одређује метафору и метонимију. Када су у питању најважнији начини за настанак фразеологизама, метафора и метонимија, теоријску основу чиниће теорија о појмовној метафори и метонимији когнитивних лингвиста, пре свих Лејкофа и Џонсона. У овој тези разматраће се и то која је активна семантичка компонента (сема) омогућила настанак фразеологизма. Како показује Драгићевић, активна компонента значења може развити и секундарна значења речи или бити активна и при настајању фразеологизама.

Осим питања како настају фразеологизми, у раду ће се истражити и питање зашто они настају. Да ли фразеологизми настају због потребе експресивног изражавања, или супротно томе – да ли, будући да су формуле (изрази прилично чврсте структуре) и не могу се погрешно разумети, функционишу као еуфемизми? Ова мишљења испитаће се на конкретним ексцерпираним примерима.

У раду ће се класификовати сакупљени фразеологизми. У нашој науци то се чини према различитим критеријумима. До сада су фразеологизми анализирани на основу састава и распореда њихових чланова (структурни критеријум), на основу функције фразеологизма у реченици (синтаксички критеријум), на основу његовог значења, мотивисаности и порекла (семантички критеријум).

Што се тиче структуре фразеологизама, истраживачи најчешће наводе следеће структурне типове фразеологизама: фонетска реч/предлошко-падежна конструкција, синтагма и реченица. Под фонетском речју подразумева се једна или више речи које представљају једну акценатску целину. Синтагму чине најмање две пунозначне речи, тј. најмање две акценатске целине. За разлику од традиционалног схватања синтагме, по коме она обавезно има главну реч и зависне чланове, у фразеологији се под синтагмом, осим наведеног, подразумевају и скупови речи с више независних чланова (нпр. *јасно и гласно*). Наведена структурна подела фразеологизама може се даље рашчланити ако се уведу и морфолошке карактеристике – врста речи, падежни облик итд.

Класификација фразеологизама према структури не сме сама себи бити сврха. Она се изучава ради успостављања модела фразеологизама, при чему треба водити рачуна о томе колико је структура стабилна.

Синтаксички критеријум, по коме ће се такође класификовати фразеологизми из грађе, подразумева класификацију према њиховој синтаксичкој функцији.

Фразеологизми су у нашој науци дељени и по семантичком критеријуму. Тако их, према овом критеријуму, Д. Мршевић Радовић дели на компонентне и глобалне. Ова подела врши се према типу детерминације који постоји на семантичком плану између компонената фразеологизма. Код глобалних фразеологизама постоји узајамна, двосмерна зависност међу конституентима (*обрати зелен бостан, ухватити маглу*), а код

компонентних зависност чланова је једносмерна (*не вреди ни зрна боба*) – један конституент је носилац фразеолошког значења, а други задржава једно од својих лексичких значења, с тим да је обавезан део фразеологизма. При класификацији фразеологизама из грађе на основу овог критеријума јавиће се потешкоће, с обзиром на то да постоји много фразеологизама који су удаљени од прототипа, али и значење фразеологизама није тако једноставно протумачити.

Према извору/пореклу, фразеологизми могу бити национални (настали у језику у коме се употребљавају), позајмљени (од којих су многи интернационални), фразеологизми настали на темељу цитата из књижевних дела и фразеологизми преузети из народне књижевности. С обзиром на врсту грађе за овај рад, кандидаткињу ће нарочито занимати фразеологизми настали на темељу књижевних дела (нпр. *све ће то народ позлатити*) и они преузети из народне књижевности (нпр. *ни по бабу ни по стричевима*).

Иако се у науци дуго сматрало да је фразеологизам непромењиве структуре (управо је то један од критеријума за идентификацију фразеологизама), овакво становиште у савременој фразеологији је релативизовано. Данас се сматра да се фразеологизам може мењати, и то управо зато што је општепознат.

И Д. Мршевић Радовић је говорила о променљивости фразеологизама, називајући те промене секундарном фразеологизацијом (за разлику од примарне фразеологизације, којом од нефразеолошке јединице настаје фразеолошка). Она каже да један део тако насталих варијанти постане нормиран, пропусти их језичко осећање говорника, а други остане у домену индивидуалних, ауторских иновација. Биљану Никић ће нарочито интересовати те иновације, јер она сматра да се оне могу функционално искористити у настави при тумачењу књижевног дела.

Променљивост фразеологизама нарочито је уочљива, што је за ово истраживање веома важно, у књижевноуметничком стилу. Наиме, писци свесно мењају структуру и/или значење фраезологизама, одступајући од фразеолошке норме, како би код читалаца изазвали ефекат неочекиваности, хумора и сл. Писац се игра с дословним и фразеолошким значењем (ово се нпр. запажа код Бранислава Нушића и Душка Радовића). Жељка Финк је описану појаву назвала фразеолошком игром, с тим да их је она запазила у рекламама. Један од задатака овог рада биће да се утврди степен и врста промене коју је писац унео у фразеологизам, као и ефекат који је тиме постигао.

Биљана Никиће ће, приликом истраживања, покушати да уочи од чега зависи учесталија употреба фразеологизама – да ли од природе језика самог писца (тако су истраживачи проучавали фразеологизме у делима појединих писаца – нпр. Раздобудко Човић, Вуловић, Мишић, Здравковић–Томић), да ли од природе лика о коме се пише, да ли од књижевних родова и врста и сл.

С обзиром на природу грађе, очекује се и то да бројни фразеологизми спадају у поредбене, пошто се поређењем постиже сликовитост, што је једна од значајних карактеристика књижевноуметничког стила. Поређење увек садржи три члана – оно што се пореди, поредбену речцу *као/попут* и оно с чиме се пореди. Да би поређење могло да се

изведе, чланови који се пореде треба да садрже макар једну заједничку особину, тј. једну заједничку сему.

Када је у питању значење фразеологизама, они се могу поделити према најчешћим изворним доменима. На основу теорије о појмовној метафори (Лејкоф и Џонсон; в. и Кликовац), као и на основу истраживања фразеологизама који припадају истом концептуалном пољу (нпр. Финк, Вуковић, Хрњак, Вребалов, Вуксан, Барчот, Вујовић, Марчета итд.), очекује се да знатан број фразеологизама има компоненте са значењем људског тела, здравља и болести, животиња, биљака, грађевина, новца, хране, кретања итд. Прикупљени фразеологизми ће се груписати у концептуална (тематска) поља.

Планира се и израда фразеолошког речника. Према подели речника коју је дао Оташевић, тај речник ће бити: речник српског језика као матерњег, речник намењен ученицима старијих разреда основне школе, једнојезични, комбиновани (азбучни и тематски), специјализовани речник – фразеолошки. Значајна ће бити и употребна вредност тог речника, с обзиром на то да у Србији недостају једнојезични школски речници, и општи, и специјализовани (углавном постоје двојезични речници, намењени учењу страних језика).

Бавећи се овим истраживањем, Биљана Никић ће се бавити и семантиком и лексикографијом. Њен задатак, између осталог, биће да открије значење које има ексцерпирани фразеологизам. У томе ће јој, наравно, помоћи једнојезични општи (РМС, РСЈ, РСАНУ) и фразеолошки речници (Матешић, Оташевић). И поред коришћења наведених речника, приликом састављања свог речника, кандидаткиња ће увек водити рачуна о контексту у којем се налази фразеологизам, па очекује и то да забележи понеко ново значење, незабележено у постојећим речницима. О томе да фразеологизам има забележен контекст, Биљана Никић је водила рачуна и приликом ексцерпирања грађе, јер ће шири контекст олакшати његово разумевање. Тиме што су фразеологизми приказани у контексту, а не као издвојени примери, илуструје се не само њихова значењска вредност већ и употребна.

С обзиром на то да речник уз тезу треба да буде намењен и научној јавности, и наставницима, али и ученицима, приликом његове израде треба осмислити одговарајуће начине дефинисања фразеологизама – дефиниција мора бити ваљана не само с лексикографске тачке гледишта већ и с методичке стране. Сматрамо да такав начин дефинисања не мора увек значити класичну лексикографску дефиницију. Могући недостатак речника може бити тај што корпус припада искључиво једном функционалном стилу (књижевноуметничком, условно – разговорном). С друге стране, то што је грађа ексцерпирана из књижевних дела, може бити и предност овог рада, јер су се досадашњи фразеолози више бавили анализом фразеологизама забележених у речницима но што су грађу црпли из књижевних дела.

Уз речник, биће наведени и начини на који га је могуће користити (како ће га користити ученик, а како наставник), уз поштовање методичких принципа и очекиваних исхода и постигнућа ученика. Циљ који би требало да се постигне употребом овог речника

јесте да ученици боље разумеју текст и унапреде своју културу изражавања, с обзиром на то да фразеологизми нису ретки у језику, па се очекује да их неко ко поседује језичку компетенцију познаје, с тим да важи и обрнуто – усвајањем фразеологизама могуће је повећати језичку компетенцију. Ученици могу то остварити на следеће начине:

а) Пошто је фразеолошки систем отворен а не коначан систем, ученици се могу позвати на стваралаштво – да према постојећим моделима направе нове фразеологизме. Овде ће значајна бити структурна анализа фразеологизама, јер она може да послужи спознавању и описивању комуникативне функције фразеологизма, његовог модела и његовог места у језичком систему.

б) Пошто се нови фразеологизми могу јавити под утицајем друштвених и историјских фактора, корисна вежба за ученике била би да се на основу неког застарелог фразеологизма направи његов савремени синоним. За овакву вежбу треба циљано изабрати књижевна дела која могу имати архаичну лексику (нпр. *Поп Ђира и поп Спира* Стевана Сремца).

в) Са ученицима се може и анализирати шта одређени фразеологизам значи код неког писца а шта у савременом језику, затим и то да ли је у контексту књижевног дела остварено неко значење које речници не бележе.

г) Корисне могу бити и вежбе у којима ће ученици уочавати стилску функцију фразеологизама, упоређивањем неутралног израза с фразеологизмом. Такође, треба анализирати који ставови/расположења су исказни фразеологизмом (одобравање, негодовање, иронија, неверовање итд.).

д) Фразеологизми се могу уочити као специфичност језика одређеног писца.

ђ) Фразеологизми могу бити један од елемената језичкостилске анализе књижевног дела.

е) Фразеологизми су веома сврсисходни за коришћење у настави када јер су кључни за разумевање књижевног дела, или се налазе на важном, чворном месту (у наслову књижевног дела или као поента на његовом крају).

ж) Фразеологизми могу бити важни и за карактеризацију ликова – неки књижевни лик их може употребљавати учесталије (нпр. Џон Пиплфокс Душка Радовића врло често употребљава клетве), када би требало испитати њихову функцију.

з) Фразеологизми могу послужити и за подстицање на истраживачко читање и самостални научноистраживачки рад, нарочито оних ученика које би требало укључити у Индивидуални образовни програм 3 (ИОП 3).

Избор начина на који ће се фразеологизми користити у настави зависиће од циља који се жели постићи, али и особености самог књижевног дела.

На наведене, и друге начине, који ће се у раду описати, може се успешно спојити настава језика и књижевности. У нашој методици то питање одавно се разматра на теоријском плану, али се мало тога у пракси спроводи. Тако Драгана Вељковић Станковић констатује да је интеграција језика и књижевности у оквиру нашег предмета „једно од општих места у наставним програмима”. Међутим, у пракси, констатује Д. Вељковић

Станковић, повезивање језика и књижевности своди се на коришћење књижевних дела као лингвометодичких текстова приликом обраде нових наставних јединица из језика, док се при обради књижевног дела језик писца одређује општим местима да је његов језик богат, сликовит, језгровит, што је „импресионистички закључак”.

Проучавања фразеологије на нашим просторима покренута су истраживањима руских лингвиста. У Хрватској, фразеологија је почела да се развија седамдесетих година двадесетог века, истраживањима и радовима Антице Менац и Јосипа Матешића. У часопису *Језик*, у чланку *О структури фразеологизма*, 1970. године Антица Менац је дефинисала фразеологизам и навела његове одлике. Јосип Матешић је 1982. године објавио *Frazeološki rječnik hrvatskoga ili srpskog jezika*. Осим тога што је Матешићев речник први такав речник на нашем језичком простору (дакле, представља и пример обраде фразеолошких јединица), он је подстакао даља фразеолошка истраживања. Драгана Мршевић Радовић 1987. године поставља теоријске темеље српске фразеологије, објављивањем дела *Фразеолошке глаголско-именичке синтагме у савременом српскохрватском језику*, које је до данас остало најзначајније дело о теорији фразеологије у Србији. После Матешићевог речника, код нас се дуго чекало на други једнојезични фразеолошки речник. Ђорђе Оташевић 2007. године објављује *Мали српски фразеолошки речник*, а 2012. године знатно обимнији *Фразеолошки речник српског језика*.

С обзиром на природу фразеологизама – њихову тешку преводивост, готово упоредо с једнојезичним испитивањима и настанком једнојезичних фразеолошких речника, јавља се интересовање за контрастивна истраживања. Једно од првих таквих проучавања извела је Павица Мразовић (1982). Убрзо настају и двојезични фразеолошки речници. Године 1979. и 1980, у два тома, излази руско-српскохрватски фразеолошки речник (Кораћ 1979; Кораћ и др. 1980). Јован Кашић, Владислава Петровић и Лукреција Рајкић 1985. године објављују српскохрватско-румунски фразеолошки речник. Боривој Герзић сакупљао је енглеске и српске фразе и идиоме и објавио неколико издања речника. Свако следеће издање било је допуњено новим одредницама, а последње их има преко 5.500 (Герзић 1991, 1994, 1995, 2002, 2015). Бранко Головић (2010) је аутор тројезичног фразеолошког речника, *Фразеолошког српско-италијанско-француског речника*. Нада Крњајић Цекић је 2016. године објавила фразеолошки немачко-српски речник. Осим вишејезичних речника, наши лингвисти објављивали су и појединачне радове и студије о компаративној фразеологији (Раздобудко Човић 2014; Мутавџић–Кампурис 2013; Мутавџић, Сивачки и Компоурис 2013; Мутавџић, Сивачки и Колесар 2014; Андрић 2016. итд.). У последње време приметан је и већи број докторских дисертација с темом упоредне фразеологије (Ристић 2013; Јовановић 2013; Ухларикова 2016; Марчета 2016; Марјановић 2017. итд.).

Будући да савремена наука стреми ка интердисциплинарности, а да је фразеологија занимљива не само са аспекта лингвистике већ и са аспекта многих других наука (историје, етнологије, географије, културологије и сл.), не чуди то што се фразеологија пред крај XX века нагло развила и што се очекује њен даљи развој. У смеру таквих

очекивања делује и појава нових дисциплина, као што су етнолингвистика (в. Нагорко 2005), лингвокултурологија (Мршевић Радовић 1999) и сл.

Иако се и у Србији последњих година повећало интересовање за ову област, у Хрватској су радови у овој области ипак бројнији. С обзиром на особине наших (сада двају) књижевних језика и заједничко културно-историјско наслеђе, и радове хрватских лингвиста уврстили смо у литературу. За то да се многи млади истраживачи данас у Хрватској баве фразеологијом, највише су заслужне Жељка Финк и Анита Хрњак.

Премда је фразеологија дуго сматрана делом лексикологије, постепено, са изградњом терминолошко-методолошког апарата и све већим бројем истраживања, она је себи утемељивала пут самосталне лингвистичке дисциплине, како је данас схвата већина лингвиста.

Комисија оцењује да је Биљана Никић правилно и врло детаљно осмислила предмет истраживања и поставила ваљане истраживачке задатке, који и по обиму и по садржају у потпуности одговарају захтевима докторске дисертације из области фразеологије. Предмет истраживања је у сагласности са интересовањима савремене фразеологије и семантике. Предмет истраживања је научно релевантан и до сада није истражен у србистици.

3. **Библиографија прелиминарних истраживања:**

Биљана Никић прилаже обиман списак прелиминарних истраживања који броји око 270 библиографских јединица у вези са фразеологијом, као и у вези са семантиком уопште. Радови су објављени на српском, руском и енглеском језику. На овом списку налазе се и подаци о речницима и приручницима који ће послужити као извор за прикупљање грађе. Наводимо тај списак литературе:

Ајдачић 2017: Дејан Ајдачић, *СловоСлавија: етнолингвистика и поредбена фразеологија*. Београд: Алма.

Ајдачић 2016: Дејан Ајдачић, Словенска етнолингвистика и фразеологија, *Славистика,* XX, Београд, 32–43.

Аксић 2014: Нина В. Аксић, Друге зове, себе не чује – звоно у српској народној традицији, *Philologia Mediana*, година VI, број 6, Ниш, 151–165.

Алановић 2002: Миливој Алановић, Лексема *зуб* у фразеолошким јединицама, *Књижевност и језик,* XLIX, бр. 3/4, Београд, 263–275.

Алерић 1979: Danijel Alerić, O „rogatim” frazama, riječima i gestama u značenju pejorativnom, *RAD JAZU, Razred za filologiju*, knjiga 19 (376), Zagreb, 133–158.

Андрић 2016: Едита Андрић, Фразеолошке јединице са одредницом kenyér у мађарском и хлеб у српском језику, *Језици и културе у времену и простору: тематски зборник*, V, Нови Сад: Филозофски факултет, 15–26.

Анђелић 2015: Ikonija Anđelić, Kontrastivna analiza biblijskih frazeologizama u engleskom, nemačkom i srpskom jeziku, *Zbornik za jezike i književnosti Filozofskog fakulteta u Novom Sadu,* V, br. 5, 105–114.

Анић 1994: VIadimir Anić, Formule za tabuiranje u hrvatskom jeziku. *Filologija,* 22–23, Zagreb, 201–204.

Бабић 1978/1979а: Stjepan Babić, Što pada u med: sjekira ili žlica, *Jezik, časopis za kulturu hrvatskoga književnog jezika*, god. 26, sv. 5, Hrvatsko filološko društvo, Zagreb, 147–148.

Бабић 1978/1979б: Stjepan Babić, Zašto se kaže: naći se u nebranu grožđu, *Jezik, časopis za kulturu hrvatskoga književnog jezika*, god. 26, sv. 5, Hrvatsko filološko društvo, Zagreb, 147–148.

Барчот 2012: Branka Barčot, Frazemi s pojedinim metalima kao komponentom u hrvatskom, ruskom i njemačkom jeziku. *Jezikoslovlje,* 13.3., Osijek, 841–865.

Барчот 2013: Branka Barčot, Frazemi i poslovice s komponentom *zec* u jezičnoj slici svijeta Hrvata, Rusa i Nijemaca, u: *Slavenski jezici u usporedbi s hrvatskim III.* (ur. D. Sesar), FF press, Zagreb, 183–192.

Барчот 2014а: Branka Barčot, Antropomorfizam i zoomorfizam u hrvatskim, ruskim i njemačkim zoonimskim frazemima, *Philological Studies,* tom 2, 481–496.

Барчот 2014б: Branka Barčot, „Disciplina je sve!" Razmaženost u frazeološkoj slici svijeta Hrvata, Rusa i Nijemaca, u: *Человек – культура – язык: Международный сборник научных трудов по лингвокультурологии* (под ред. Е. Е. Стефанского), Издательство СаГа, Samara, 5–12.

Барчот 2016: Branka Barčot, Orijentacijska metafora u Hrvatskome frazeološkom rječniku, *Prostor in čas v frazeologiji,* Ljubljana: Znanstvena založba Filozofske fakultete, 15–26.

Белошевић 2015: Милена Белошевић, *Фразеологизми немачког порекла у савременом српском језику*. Београд: Задужбина Андрејевић.

Бензон 2006: Ivana Benzon, Pridruživanje frazema s komponentom naziva za odjeću konceptualnim poljima (na građi njemačkog i hrvatskog jezika), *Fluminensia,* god. 18, br. 2, Filozofski fakultet Sveučilišta u Rijeci, Rijeka, 85–114.

Бербић Колар – Жуљ 2015: Emina Berbić Kolar i Matea Žulj, Frazeologija dječjega jezika, *Život i škola: časopis za teoriju i praksu odgoja i obrazovanja,* vol. LXI, no. 2, Osijek, 145–155.

Брачић–Михаљевић 2005: Snježana Bralić i Nikica Mihaljević, Metaforom do idiomatskog izričaja – kulturološka komponenta u učenju jezika, *Semantika prirodnog jezika i metajezik semantike: zbornik Hrvatskoga društva za primenjenu lingvistiku* (urednica Jagoda Granić), Zagreb–Split, 101–110.

Броз 2016: Vlatko Broz, Frazeologija sve u šesnaest: motiviranost značenja numeričkih frazema u hrvatskome, *Filologija,* no. 64, Zagreb, 37–56.

Будор 1974: Karlo Budor, Serbocroata „Španska sela" (pueblos españoles) – apuntes marginales sobre la ignorancia, *SRAZ (Studia Romanica et Anglica Zagrabiensia),* br. 37, Filozofski fakultet Sveučilišta u Zagrebu, Zagreb, 287–293.

Буковчан 2016: Dragica, Bukovčan, Stručnojezična frazeologija i metaforika u međujezičnom i međukulturalnom kontrastiranju, *Fluminensia: časopis za filološka istraživanja,* vol. 28, no.1, Rijeka, 143–162.

Бурић–Ласић 2012: Helena Burić i Josip Lasić, Kolokacije u nastavi inojezičnoga hrvatskog. *Zb. rad. filoz. fak. Splitu*, 5, Split, 233–249.

Вајнбергер 2012: Helmut Weinberger, Frazemi sa značenjem „obmanjivati koga” u hrvatskom jeziku, *Учені записки Таврійського національного університету ім. В. І. Вернадського. Серія: Філологія. Соціальні комунікації*. Т. 25 (64), № 2 (1). – С. 65–69.

Вајс – Жиц Фуцхс 1998: Nada Vajs i Milena Žic Fuchs, Definicija i frazem u jednojezičnom rječniku, *Filologija*, no. 30–31, Zagreb, 363–368.

Вељковић Станковић 2003: Драгана Вељковић Станковић, Језик књижевног дела − један методички модел спајања наставе језика и књижевности, *Књижевност и* језик, L, бр. 1/3, Београд, 139–147.

Веркман 2010: Ana Werkmann, Konceptualna metafora "Život je kocka" u kontekstu univerzalnosti i varijabilnosti konceptualnih metafora, *Hrvatistika: studentski jezikoslovni časopis*, vol. 4, no. 4, Osijek, 35–45.

Видовић Болт 2009: Ivana Vidović Bolt, Biti ili ne biti kao vegeta? O jednoj novoj ustaljenoj svezi riječi u hrvatskom jeziku, no. 1, 207–212. (http://www.suedslavistik-online.de/01/vidovic-bolt.pdf).

Видовић Болт 2011: Ivana Vidović Bolt, *Životinjski svijet u hrvatskoj i poljskoj frazeologiji*. Zagreb: Hrvatska sveučilišna naklada.

Виноградов 1977: Виктор Владимирович Виноградов, *Избранные труды. Лексикология и лексикография*.Москва: Наука.

Вребалов 2012: Гордана Вребалов, Фразеологизми с називима јестивог биља, *Прилози проучавању језика*, бр. 43, Нови Сад, 91–115.

Вујовић 2014: Душанка Вујовић, Поредбени глаголско-именички фразеологизми са значењем кретања у српском језику, *Зборник Матице српске за филологију и лингвистику,* LVII/2, Нови Сад, 115–126.

Вуковић 1994: Гордана Вуковић, Зооними и фитоними у фразеологији, *Зборник за филологију и лингвистику*, књ. 37, Нови Сад, 167−175.

Вуксан 2012: Сандра Вуксан, Фразеологизми пореклом из грчке митологије и историје, *Прилози проучавању језика*, бр. 43, Нови Сад, 117–140.

Вукша Наход – Малнар Јуришић 2016: Perina Vukša Nahod i Marija Malnar Jurišić, Tko im je mršav, a tko debeo? – crtice iz kominske frazeologije, u: *Zbornik radova Šestoga hrvatskoga slavističkoga kongresa / Botica, Stipe i dr.*, Zagreb: Hrvatsko filološko društvo, Hrvatski slavistički odbor, 421–432.

Вуловић 2010: Наташа Вуловић, *Лексика у приповеткама Лазе К. Лазаревића*. Београд: Институт за српски језик САНУ.

Вуловић 2014: Наташа Вуловић, Поредбене фразеолошке јединице с компонентом Пилат у српском језику, *Наш језик*, књ. XLV, св. 1–2, Београд, 63–72.

Вуловић 2015а: Наташа Вуловић, *Српска фразеологија и религија: лингвокултуролошка истраживања*. Београд: Институт за српски језик САНУ.

Вуловић 2015б, Наташа Вуловић, Шта то пада с неба?, *Језик данас*, Београд, бр. 5–6, 9–12.

Вучетић 2012: Јасмина Вучетић, Фразеологизам као стожер афористичког мишљења и казивања, *Баштина: гласник*, св. 32, 75−85.

Вучковић 2014: Марија Д. Вучковић, О узразу не гине (гиби) ми (ти и др.): синтаксичка структура, семантика и лексикографски стаутус, *Јужнословенски филолог,* LXX, Београд, 189-206.

Вучковић 2016: Драгана М. Вучковић, Фразеологизми са лексемом *нога* у српском и француском новинарском дискурсу, *Наслеђе*, Крагујевац, вол. 13, бр. 35, 91–106.

Герзић 1991: Borivoj Gerzić, *Rečnik engleskih fraza i idioma*. Beograd: Istar-trorog Ko. : Novi dani.

Герзић 1994: Borivoj Gerzić, *Englesko-srpski rečnik fraza i idioma: preko 4200 frazeoloških jedinica*, 2. prerađeno i dopunjeno izd. Beograd: Orbis : Udruženje pravnika Jugoslavije.

Герзић 1995: Borivoj Gerzić, *Englesko-srpski rečnik fraza i idioma: preko 4500 frazeoloških jedinica*, 3. prerađeno i dopunjeno izd. Beograd: Predrag & Nenad : Prosveta.

Герзић 2002: Borivoj Gerzić, *Englesko-srpski rečnik fraza i idioma: preko 5000 fraza i idioma / English-serbian dictionary of phrases and idioms: over 5000 entries*, 4. prerađeno i dopunjeno izd. Beograd: Istar : Publikum.

Герзић 2015: Borivoj Gerzić, *Rečnik engleskih fraza i idioma: preko 5500 fraza i idioma / A dictionary of english phrases and idioms: over 5500 entries*, 5. prerađeno i dopunjeno izd. Beograd: Istar : Publikum.

Глухак 2000: Alemko Gluhak, Gledati svoja posla, *Jezik: časopis za kulturu hrvatskoga književnog jezika*, god. 47, sv. 5, Hrvatsko filološko društvo, Zagreb, 196–199.

Глухак 2001: Alemko Gluhak, Frazem *u tili čas* i njegove inačice, *Rasprave: Časopis Instituta za hrvatski jezik i jezikoslovlje*, Zagreb, vol. 27, no. 1, 303–310.

Головић 2010: Бранко Б. Головић, *Фразеолошки српско-италијанско-француски речник*. Београд: Албатрос плус.

Гортан Премк 1990: Даринка Гортан Премк, О неким моделима метафоричне полисемантичке дисперзије, *Научни састанак слависта у Вукове дане*, књ. 20/2, Београд – Нови Сад, 251–259.

Гортан Премк 1995: Даринка Гортан Премк, Метафора, метонимија и синегдоха у језику у стилу, *Научни састанак слависта у Вукове дане*, књ. 23/2, Београд, 61–70.

Да Силва – Орена-Отаиано – Бабини 2017: Eduardo Batista da Silva, Adriane Orenha-Ottaiano & Maurizio Babini, Identification of the most common phraseological units in the English language in academic texts: contributions coming from corpora, *Acta Scientiarum. Language and Culture*, volume 39, issue 4, p345, 9 p.; Universidade Estadual de Maringa Language: Spanish; Castilian.

Дешић 1980: Милорад Дешић, Лексичка, фразеолошка и синтаксичка средства и њихова изражајна вриједност (Прилог настави српскохрватског језика), *Књижевност и језик*, XXVII, бр. 2, 220−227.

Дешић 1984: Милорад Дешић, Критеријуми за одређивање фразеологизама у рјечницима савременог српскохрватког језика, *Лексикографија и лексикологија – зборник радова*, Матица српска, одељење за књижевност, Институт за српскохрватски језик, Нови Сад – Београд, 53−67.

Дешић 1985: Milorad Dešić, Istraživanja u metodici nastave srpskohrvatskog jezika, *Књижевност и језик*, XXXII, бр. 3−4, Beograd, 173−178.

Дешић 1987: Milorad Dešić, Napomena o jeziku u Ćopićevoj *Bašti sljezove boje*, *Књижевност и језик*, XXXIV, бр. 3−4, Beograd, 230–234.

Домазет 2011: Sanja Domazet, Konstrastivna analiza hrvatskih i njemačkih frazema koji u sebi sadrže sastavnicu *noga/Bein*, *Hrvatistika: studentski jezikoslovni časopis*, vol. 5, no. 5, Osijek, 173–182.

Драгић 2015: Mila R. Dragić, Frazeologizmi sa leksemom *jezik* i ciljnim domenom jezičke radnje u srpskom i u engleskom jeziku, *Zbornik za jezike i književnosti Filozofskog fakulteta u Novom Sadu*, god. 5, br. 5, 9–20.

Драгићевић 2007: Рајна Драгићевић, *Лексикологија српског језика*. Београд: Завод за уџбенике.

Драгићевић 2009: Rajna Dragićević, O problemima identifikacije frazeologizama, *Zeitschrift für südslavische Sprachen, Literaturen und Kulturen*, 1, Tübingen, 35–44.

Драгићевић 2012, Рајна Драгићевић, *Лексикологија и граматика у школи: методички огледи*, Београд: Учитељски факутет.

Драгићевић 2010, Рајна Драгићевић, Провера знања из лексикологије: где греше ученици, а где наставници, *Књижевност и језик*, LVII, бр. 1−2, Београд, 97−108.

Драгићевић–Пипер–Стефановић 2011: Рајна Драгићевић, Предраг Пипер и Марија Стефановић, *Обратни асоцијативни речник српскога језика. Део 2, од реакције ка стимулусу*. Београд: Београдска књига–Службени гласник.

Драгићевић 2011: Рајна Драгићевић, Лингвокултуролошки приступ у настави српског као страног језика, *Српски као страни језик у теорији и пракси II*, тематски зборник радова, Београд: Филолошки факултет, 81–95.

Драгићевић 2013: Рајна Драгићевић, Концепт Бога у *Српским народним пословицама*, *Теолингвистичка проучавања словенских* језика, уредници: Јасмина Грковић Мејџор, дописни члан САНУ и проф. др Ксенија Кончаревић, Београд: Српска академија наука и уметности, 71–87.

Ђукић 2017: Маријана Р. Ђукић, Фразеолошки архаизми у српском језику, *Наш језик*, књ. 48, св. 1/2, Београд, 73−86.

Живковић 1954: Драгиша Живковић, О повезивању наставе језика и књижевности у вишим разредима основне школе, *Наш језик*, V, 7−10, Београд, 261−272.

Жуков 1978: Влас Платонович Жуков, *Семантика фразеологических оборотов*. Москва: Просвещение.

Жустра 2014: Mia Žustra, Semantička analiza animalističkih poredbenih frazema sa značenjem mršavosti, vitkosti i debljine u ruskom i hrvatskom jeziku (http://www.animalisticki-frazemi.eu/images/frazemi/zbornik_radova/ Zustra%20za%20WEB.pdf), u: *Životinje u frazeološkom ruhu*, Vidović Bolt, Ivana (ur.), Zagreb: Filozofski fakultet Sveučilišta u Zagrebu, FF-press.

Здравковић–Томић 2016: Ана Здравковић и Јована Томић, Семантичке и структурне варијације фразеологизама као извор хумора у прози Душана Радовића, *Лингвистичке актуелности*, бр. 28, Београд, 30–38.

Златковић 1989: Драгољуб Златковић, Фразеологија страха и наде у пиротском говору, *Српски дијалектолошки зборник*, XXXV, Београд, 175–457.

Златковић 1990: Драгољуб Златковић, Фразеологија омаловажавања у пиротском говору, *Српски дијалектолошки зборник*, XXXVI, Београд, 423–740.

Иванетић 2002: Nada Ivanetić, More u frazeologiji, *Fluminensia: časopis za filološka istraživanja*, vol. 14, no. 1, Rijeka, 67–84.

Иванова 2015: Најда И. Иванова, Млеци у *Горском вијенцу* – имаголошка запажања, *Јужнословенски филолог*, књ. LXXI, св. 1–2, Београд, 15–41.

Јакоп 2006: Nataša Jakop, *Pragmatična frazeologija*. Ljubljana: Založba ZRC, ZRC SAZU (Velenje: Eurograf).

Јеласка 2014: Zrinka Jelaska, Animalistički frazemi biblijskoga podrijetla u hrvatskomu i drugim slavenskim jezicima, u: *Životinje u frazeološkom ruhu*, Vidović Bolt, Ivana (ur.), Zagreb: Filozofski fakultet Sveučilišta u Zagrebu, FF-press.

Јовановић 2006а: Јелена Јовановић, *Синтакса и стилистика српских народних пословица. Књ. 1. Теоријска разматрања*, 2. издање. Београд: Јасен – Филолошки факултет.

Јовановић 2006б: Јелена Јовановић, *Синтакса и стилистика српских народних пословица. Књ. 2. Регистри*, 2. издање. Београд: Јасен – Филолошки факултет.

Јовановић 2008: Јелена Јовановић, Колокација: са лингвистичког и стилског гледишта посматрана, *Зборник Института за српски језик САНУ: посвећено др Драгу Ћупићу поводом 75-годишњице живота*, Београд, 213–225.

Јовановић 2013: Иван Н. Јовановић, *Француски фразеологизми и пословице са именима домаћих животиња и њихови српски еквиваленти: докторска дисертација* (необјављена докторска дисертација), Нови Сад.

Јовановић 2014: Јована Б. Јовановић, Когнитивнолингвистичка анализа фразеологизама с компонентом *глава* у српском језику, *Наш језик*, књ. 45, св. 3/4, Београд, 69−88.

Јовановић 2016: Владан Јовановић, *Српска војна лексика и терминологија*, Монографија 25, Београд: Институт за српски језик САНУ.

Јордан–Благони 2015: Kristina Jordan i Robert Blagoni, Kontrastivna analiza hrvatsko-talijanske frazeologije sa somatizmom oko: kulturne implikacije, *Tabula: časopis Filozofskog fakulteta*, Sveučilište Jurja Dobrile u Puli, no. 13/2, 51–60.

Кашић 1983: Јован Кашић, Фразеологија у делу Милована Глишића, *Научни састанак слависта у Вукове дане,* 13, Београд, 13–18.

Кашић, Петровић и Рајкић 1985: Jovan Kašić, Vladislava Petrović i Lukrecija Rajkić, *Frazeološki rečnik srpskohrvatskog jezika: srpskohrvatsko-rumunski* (redakcija za srpskohrvatski Jovan Kašić i Vladislava Petrović, za rumunski Lukrecija Rajkić). Novi Sad: Filozofski fakultet, Institut za južnoslovenske jezike : Filozofski fakultet, Institut za pedagogiju : Zavod za izdavanje udžbenika.

Кевечеш 2000: Zoltan Kövecses, *Metaphor and Emotion: Language, Culture, and Body in Human Feeling*. Cambridge: Cambridge University Press.

Кевечеш 2005: Zoltan Kövecses, *Metaphor in Culture: Universality and Variation*. Cambridge: Cambridge University Press.

Кекез 2006: Stipe Kekez, Prvi hrvatski dijalektološki frazeološki rječnik (Mira Menac-Mihalić: Frazeologija novoštokavskih ikavskih govora u Hrvatskoj), *Rasprave: časopis Instituta za hrvatski jezik i jezikoslovlje*, vol. 31, no. 1, 508–511.

Кликовац 2004: Duška Klikovac*, Metafore u mišlejnju i jeziku*. Beograd: Biblioteka XX vek.

Ковачевић 2012: Barbara Kovačević, Frazeološke modifikacije u novinskim naslovima. U: *Учені записки Таврійського національного університету ім. В. І. Вернадського. Серія: Філологія. Соціальні комунікації*, Т. 25 (64), № 2 (1).

Ковачевић 2015: Милош М. Ковачевић, О изразу „неки дан” и блискозначним синтагмама, *Philologia Mediana*, година VII, број 7, Ниш, 25–35.

Ковачевић–Башић 2012: Barbara Kovačević i Martina Bašić, Crikvenički poredbeni frazemi i njihovi ekvivalenti u hrvatskome, *Raspr. Inst. hrvat. jez. jezikosl.*, knj. 38/2, Zagreb, 357–384.

Ковачевић–Рамадановић 2014: Barbara Kovačević i Ermina Ramadanović, Frazemske polusloženice (od rječnika preko tvorbe do pravopisa i obratno), *Rasprave: časopis Instituta za hrvatski jezik i jezikoslovlje*, vol. 39, no. 1, 271–291.

Ковачевић–Рамадановић 2016: Barbara Kovačević i Ermina Ramadanović, Primarne emocije u hrvatskoj frazeologiji, *Rasprave: časopis Instituta za hrvatski jezik i jezikoslovlje*, vol. 42, no. 2, 505–527.

Кораћ 1979: Татјана Кораћ, *Русско- хорватский или сербский фразеологический словар. А– Н.* Загреб: Школска књига.

Кораћ и др. 1980: Татјана Кораћ, Антица Менац, Миленко Поповић, Михо Скљаров, Радомир Вентурин и Рената Волос, *Русско хорватский или сербский фразеологический словарь. Део 2, О–Â*. Загреб: Школска књига : Графички завод Хрватске.

Корда 2014: Драгана Корда, Фразеологизми са називима дивљих животиња, *Прилози проучавању језика*, бр. 45, Нови Сад, 97–118.

Крњајић Цекић 2016: Nada Krnjaić Cekić, *Frazeološki nemačko-srpski rečnik*. Beograd: Jasen.

Кружић 2011: Barbara Kružić, Na vječnim lovištima love i Hrvati i Englezi. Analiza hrvatskih i engleskih frazema vezanih za smrt, *Hrvatistika: studentski jezikoslovni časopis*, vol. 5, no. 5, Osijek, 147–162.

Кувач Краљевић – Ленчек 2012: Jelena Kuvač Kraljević i Mirjana Lenček, Frazeologija dječjega jezika: psiholingvistički pristup, *Logopedija*, vol. 3, no.1, 26–30.

Лубаш 2003: Владислав Лубаш, Фразеологизам као врста речи, *Српски језик*, 8/1–2, Београд, 89–97.

Лејкоф и Џонсон 1980: George Lakoff & Michael Johnson, *Metaphors we live by*. Chicago: The University of Chicago Press.

Љубичић 1994: Maslina Ljubičić, O hrvatskim zoonimima: konotativno značenje i frazeologija. *Filologija*, no. 22–23, Zagreb, 245–252.

Љубичић 2014: Maslina Ljubičić, Leksem *riba* u frazeologiji hrvatskoga i drugih europskih jezika, (http://www.animalisticki-frazemi.eu/images/frazemi/zbornik_radova/ Ljubicic%20za%20WEB.pdf), u: *Životinje u frazeološkom ruhu*, Vidović Bolt, Ivana (ur.), Zagreb: Filozofski fakultet Sveučilišta u Zagrebu, FF-press.

Маринковић 2003: Симеон Маринковић, *Методика креативне наставе српског језика и књижевности*. Београд: Креативни центар.

Марјановић 2012: Саша Марјановић, Придевске зоонимске поредбене фраземе у српском језику и њихови кореспонденти у француском, *Зборник за језике и к*њижевности Филозофског факултета у Новом Саду, бр. 2, Нови Сад, 95–110.

Марјановић 2017: Саша П. Марјановић, *Поредбене фраземе с компонентом* comme/као *у француском и српском језику (докторска дисертација)*. Београд: Филолошки факултет.

Марковић 2011: Bojana Marković, Pridjevske sintagme tipa *gol golcat* u jezičnim priručnicima i rječnicima hrvatskoga standardnog jezika i čakavskoga narječja, *Fluminensia*, god. 23, br. 1, Rijeka, 23–38.

Марчета 2016: Јована Марчета, *Кулинарска терминологија у француској, италијанској и српској фразеологији (докторска дисретација)*. Нови Сад: Филозофски факултет.

Марчета 2017: Јована Марчета, Култура исхране као основа фразеолошког изражавања српског, француског и италијанског народа, *Kultura: časopis za teoriju i sociologiju kulture i kulturnu politiku*, бр. 156, Београд, 146−159.

Марчетић и др. 2010: Адријана Марчетић, Александра Антић, Александра Станић, Душан Иванић, Ката Симић Мишић, Татјана Жигић, Душка Кликовац, Јасмина Московљевић Поповић, Татјана Шофранац, Зона Мркаљ, Славка Јовановић, Милорад Рикало, Надежда Кировски, Светлана Лакићевић, Дијана Плут. *Образовни стандарди за крај обавезног образовања за наставни предмет Српски језик*. Београд: Завод за вредновање квалитета образовања и васпитања – Минстарство просвете Републике Србије.

Матешић 1982a: Josip Matešić, *Frazeološki rječnik hrvatskoga ili srpskog jezika*. Zagreb: Školska knjiga.

Матешић 1982б: Josip Matešić, Frazem kao posljedica značenjske preinake riječi, *Filologija*, no. 11, Zagreb, 405–413.

Матешић 1998: Josip Matešić, Eigennamen in der Phraseologie am Beispiel der kroatischen Spache, *Folia onomastica Croatica*, no. 6, 139–145.

Матић 1959: Светозар Матић, Бити на коњу, *Зборник Матице српске за филологију и лингвистику*, год. 2, Нови Сад, 149−151.

Мацан–Опашић 2010: Željka Macan i Maja Opašić, Frazemi s brojevima sedam i devet u hrvatskome i njemačkome jeziku (Phrasemes with number seven and nine in Croatian and German), *À la croate: Sborník vybraných příspěvků z konference Setkání mladých kroatistů 2010.* / Villnow Komarkova, Jana– Brno: Tribun EU, 101–108.

Менац 1970: Antica Menac, O strukturi frazeologizma, *Jezik : časopis za kulturu hrvatskoga književnog jezika*, god. 18, br. 1, Hrvatsko filološko društvo, Zagreb, 1–4.

Менац 1978: Antica Menac, Neka pitanja u vezi s klasifikacijom frazeologije, *Filologija*, 8, JAZU, Razred za filološke znanosti, Zagreb, 219–226.

Менац 1994: Antica Menac, Frazeologija u različitim tipovima jednojezičnih hrvatskih rječnika, *Filologija*, no. 22–23, Zagreb, 161–168.

Менац 2007: Antica Menac, *Hrvatska frazeologija*. Zagreb: Knjigra.

Менац-Михалић 2000: Mira Menac-Mihalić, Frazemi s nazivima kukaca u hrvatskim govorima, *Rasprave Instituta za hrvatski jezik i jezikoslovlje*, 26, Zagreb, 179–195.

Менац–Финк 2001: Antica Menac i Željka Fink, Odabir frazema za frazeološki rječnik hrvatskoga jezika (rezultati ankete), u: *Frazeografiasłowiańska*, Opole, 341–354.

Менац–Финк 2002: Antica Menac i Željka Fink, Nove pojave u frazeologiji hrvatskoga jezika, *Słowo. Tekst. Czas VI*, Szczecin–Greifswald, 303–308.

Менац–Финк-Арсовски–Вентурин 2003: Antica Menac, Željka Fink-Arsovski i Radomir Venturin, *Hrvatski frazeološki rječnik*. Zagreb: Naklada Ljevak.

Менац-Михалић 2011: Mira Menac-Mihalić, O hrvatskim dijalektnim frazemima s toponimom kao sastavnicom, *Folia onomastica Croatica*, no. 19, 203–222.

Миланов 2017: Наташа М. Миланов, *Полисемија српске лексике на корпусу Речника српскохрватског књижевног и народног језика САНУ*. Београд: Универзитет у Београду Филолошки факултет, докторска дисертација.

Миленковић 2006: Тања Миленковић, *Идиоми у српском језику*. Алексинац: Атеље 63.

Мићовић 1950: М. В. Мићовић, О значењу израза жежено злато и суво злато, *Наш језик*, I, 7−8, Београд, 303−310.

Михајловић 1986: Велимир Михајловић, О неким метафоричним претњама у нашем фразеолошком систему, *Зборник за филологију и лингвистику Матице српске*, XXIX/1, Нови Сад, 137–140.

Михаљевић–Ковачевић 2006а: Milica Mihaljević i Barbara Kovačević, Frazemi kroz funkcionalne stilove, *Jezik, časopis za kulturu hrvatskoga književnog jezika*, Hrvatsko filološko društvo, god. 53, br. 1, Zagreb, 1–15.

Михаљевић–Ковачевић 2006б: Milica Mihaljević i Barbara Kovačević, Frazemi u govornim i pisanim medijima, *Riječki filološki dani: zbornik radova s Međunarodnoga znanstvenog skupa Riječki filološki dani održanoga u Rijeci od 18. do 20. studenoga 2004*, Rijeka: Filozofski fakultet, 141–164.

Мишић 2013: Биљана Мишић, Наставно тумачење фразеологизама у приповијеткама Петра Кочића, *Од науке до наставе: зборник радова*, књ. 2, Ниш, 155–167.

Мразовић 1982: Pavica Mrazović, Frazeološki izrazi i problemi njihovog prevođenja, *Zbornik radova Instituta za strane jezike i književnosti*, sv. 4, Novi Sad: Univerzitet u Novom Sadu, Filozofski fakultet, 351–367.

Мршевић Радовић 1987: Драгана Мршевић Радовић, *Фразеолошке глаголско-именичке синтагме у савременом српскохрватском језику*. Београд: Филолошки факултет.

Мршевић Радовић 1988а: Драгана Мршевић Радовић. Српскохрватска фразеологија у речницима пре Вука, *Лексикографија и лексикологија: зборник радова*, 197−204.

Мршевић Радовић 1988б: Драгана Мршевић Радовић, Фразеолошке иновације и језичка норма, *Књижевност и језик*, XXXV, 3−4, Београд, 281−288.

Мршевић Радовић 1991: Драгана Мршевић Радовић, Нека питања алогичних српскохрватских фразеолошких модела, *Научни састанак слависта у Вукове дане*, књ. 19, 281–292.

Мршевић Радовић 1994: Драгана Мршевић Радовић, Краљ Милан у српској фразеологији, *Књижевност и језик*, XLI, бр. 3/4, Београд, 59–62.

Мршевић Радовић 1998, Драгана Мршевић Радовић, Из српске фразеологије: Ћути као заливен, *Књижевност и језик*, XLVI, 1, Београд, 35−37.

Мршевић Радовић 2008, Драгана Мршевић Радовић, О утицају жаргонске лексике на стандардну фразеологију, *Зборник Института за српски језик САНУ: посвећено др Драгу Ћупићу поводом 75-годишњице живота,* Београд, 343−350.

Мршевић Радовић 2014: Драгана Мршевић Радовић, *Фразеологија и национална култура*. Београд: Друштво за српски језик и књижевност Србије.

Мршевић Радовић 2008: Драгана Мршевић Радовић, О антропоцентризму у српској фразеологији („лажљив", „лагати" у синхронији и дијахронији), *Књижевност и језик*, LV/ 1−2, Београд, 47–56.

Мршевић Радовић 1999: Драгана Мршевић Радовић, Место фразеологије у настави српског језика, *Књижевност и језик*, XLVI, 1/3, Београд, 57–64.

Мутавџић 2016: Предраг Мутавџић, *Из балканске фразеологије*. Београд: Филолошки факултет.

Мутавџић–Кампурис 2013: Предраг Ј. Мутавџић и Анастасиос Кампурис, Фразеологизми изведени од лексеме *рука* (маномими) у савременом српском, грчком и румунском језику, *Анали Филолошког факултета*, књ. 25, св. 2, 165−192.

Мутавџић, Сивачки и Компоурис 2013: Предраг Ј. Мутавџић, Ана В. Сивачки, Анастасиос Л. Компоурис, Делови тела као конституенти фразеологизма у савременом српском, грчком и албанском језику, *Српски језик, књижевност, уметност: зборник радова са VII међународног научног скупа одржаног на Филолошко-уметничком факултету у Крагујевцу (26–27. X 2012), Књ. 1. Традиција и иновације у савременом српском језику*, Крагујевац: Филолошко-уметнички факултет, 421–433.

Мутавџић, Сивачки и Колесар 2014: Предраг Мутавџић, Ана Сивачки и Марина Колесар, Фразеологизми са компонентом zemër/zemra (срце) у савременом албанском и њихови еквиваленти у српском и румунском језику, *Језици и културе у времену и простору: тематски зборник, III*, Нови Сад: Филозофски факултет, 59–76.

Мутавџић–Kampouris 2016: Предраг Мутавџић и Anastassios Kampouris, Ко са ђаволом тикве сади... Прилог упоредном проучавању балканске фразеологије, *Славистика*, XX, Београд, 44–72.

Мушовић 2010: Абдулах Мушовић, Комичност као елеменат семантичке структуре фразеологизма (на материјалу руског и српског језика), *Славистика*, XIV, 96–101.

Нагорко 2005: Alicja Nagorko, Etnolingvistika i kulturemi u međujezičnom prostoru, *Rasprave: Časopis Instituta za hrvatski jezik i jezikoslovlje*, vol. 30, no.1, Institut za hrvatski jezik i jezikoslovlje, Zagreb, 131–143.

Николић 1971: Берислав Николић, Основни типови фразеолошких обрта у савременом српскохрватском књижевном језику, *Наш језик*, XX/1–5, Институт за српски језик САНУ, Београд, 7–13.

Николић 1999: Милија Николић, Народне пословице у настави, *Књижевност и језик*, XLVI, 1/3, Београд, 29–39.

Николић 2014: Марина Николић, *Категорија степена у српском језику: сложена реченица*, Монографија 21, Београд: Институт за српски језик САНУ.

Николић 2006: Милија Николић. *Методика наставе српског језика и књижевности*, 4. изд., Београд: Завод за уџбенике и наставна средства.

Николић 2012: Милка В. Николић, Садржаји о фразеологизмима у уџбеницима српског језика за млађе разреде основне школе, *Узданица: часопис за језик, књижевност, уметност и педагошке науке*, год. IX, бр. 2, Јагодина, 49–64.

Носић 2010: Vesna Nosić, Frazeološke vježbe, *Život i škola: časopis za teoriju i praksu odgoja i obrazovanja*, vol. LVI, no. 23, Osijek, 171–180.

Омазић 2002: Marija Omazić, O poredbenom frazemu u engleskom i hrvatskom jeziku, *Jezikoslovlje*, 3.1–2, Osijek, 99—129.

Омазић 2005: Marija Omazić, Uloga kognitivnih lingvitičkih teorija u frazeologiji. *Jezikoslovlje*, vol. 6, no. 1, Osijek, 37–56.

Опашић 2011: Maja Opašić, Prilog analizi kategorije vremena i prostora u hrvatskoj frazeologiji, *Lahor – 11, Članci i rasprave*, Zagreb, 65–87.

Опашић 2016: Maja Opašić, Hrvatski i slovački frazemi sa sastavnicom iz semantičkoga polja glazbe. R*asprave: Časopis Instituta za hrvatski jezik i jezikoslovlje*, vol. 42, no. 2, 563–585.

Опашић–Грегоровић 2010: Maja Opašić i Maja Gregorović, Smrt u hrvatskoj frazeologiji, *Croat. Slav. Iadert.* VI, Zadar, 55–72.

Опашић–Спицијарић 2010: Maja Opašić i Nina Spicijarić, Prilog kontrastivnoj analizi frazema sa sastavnicom boje u hrvatskoj, talijanskoj i njemačkoj frazeologiji, *Fluminensia*, god. 22, br. 1, Rijeka, 121–136.

Опашић–Чуновић–Фумић 2014: Maja Opašić, Nika Čunović i Mateja Fumić, Bogatstvo i siromaštvo u hrvatskoj frazeologiji, *Fluminensia*, god. 26, br. 2, Rijeka, 91–103.

Оташевић 2007: Ђорђе Оташевић, *Мали српски фразеолошки речник*, Београд: Алма.

Оташевић 2012: Ђорђе Оташевић, *Фразеолошки речник српског језика*, Нови Сад: Прометеј.

Оташевић 2014: Ђорђе Оташевић, Типологија речника српског језика I (теоријски оквир), *Наш језик*, књ. XLV, св. 1–2, Београд, 29–48.

Оташевић 2015: Ђорђе Оташевић, Типологија речника српског језика II (лингвистички параметри), *Наш језик*, књ. XLVI, св. 1–2, Београд, 17–33.

Оташевић 2016: Ђорђе Р. Оташевић. Школски речници српског језика, *Лексикологија и лексикографија у светлу савремених приступа: зборник научних радова*, Београд, 289–304.

Пауновић 2013: Стефана Д. Пауновић, Библиографија српске фразеологије: проблеми израде, *Интралингвистички и екстралингвистички чиниоци у формирању и развоју српског стандрадног језика*, књ.1, 529−534.

Пејановић 2010: Ана Пејановић, *Фразеологија Горског вијенца: фразеолошки жанрови, културни концепти, руски преводи*. Подгорица: Црногорска академија наука и умјетности.

Пејановић 2011: Ана Пејановић, Његош и Мажуранић као фразеотворци, *Творци српског књижевног језика: зборник радова*, Београд, 135−141.

Пејановић 2012: Ана Б. Пејановић, Фразеолошке јединице као мотиватор у творбеном процесу, *Творба речи и њени ресурси у словенским језицима: зборник радова са четрнаесте међународне научне конференције Комисије за творбу речи при Међународном комитету слависта*, Београд, 689−700.

Пејановић 2014: Ана Б. Пејановић, Фразеолошки и етнокултурни аспекат Вукових пословица, *Српски језик: студије српске и словенске*, серија 1, год. 19, бр. 19, Београд, 325−334.

Пејановић 2015: Ана Пејановић, *Синтакса, семантика и лингвокултурологија компаративних фразеологизама: приручник*. Бања Лука: Паневропски универзитет Апеирон.

Пејовић 2009: Анђелка Пејовић, О могућности израде тематских фразеолошких речника, *Српски језик: студије српске и словенске*, серија 1, год. 14, бр. 1/2, Београд, 549−555.

Петровачки 2010: Љиљана Е. Петровачки, Функционално повезивање наставе српског језика и наставе књижевности, *Методички видици*, бр. 1, Нови Сад, 18–25.

Петровска 2011: Лесја Петровска, Има ли среће у несрећи? (разумевање „среће” у фразеологији јужнословенских језика), *Славистика*, XV, Београд, 149−155.

Пинтарић 2005: Neda Pintarić, Emotivan odnos prema prostoru u kojemu živimo: jezična slika Doma u hrvatskom, poljskom i ruskom jeziku, *Raspr. Inst. hrvat. jez. jezikosl.,* Zagreb, knj. 31, 227–248.

Пижурица 2008: Мато Пижурица, Фразеологизми: (1) сјаши Курта, а узјаши Мурта и (2) обити скодру и модру, *Јужнословенски филолог,* LXIV, Београд, 301–305.

Пипер–Драгићевић–Стефановић 2005: Предраг Пипер, Рајна Драгићевић и Марија Стефановић, *Асоцијативни речник српскога језика. Део 1, Од стимулуса ка реакцији*. Београд: Београдска књига–Службени лист СЦГ–Филолошки факултет.

Правопис српскога језика 2010, измењено и допуњено издање. Приредили: Митар Пешикан, Јован Јерковић и Мато Пижурица. Нови Сад: Матица српска.

Прћић 1997: Твртко Прћић, *Семантика и прагматика речи*. Сремски Карловци – Нови Сад: Издавачка књижарница Зорана Стојановића.

Радић Дугоњић 2007: Милана Радић Дугоњић, О типовима фразеолошких јединица с компонентом „мушко” и „женско” у српском и руском језику, *Научни састанак слависта у Вукове дане*, 36/1, Београд: МСЦ, 293–301.

Раздобудко Човић 2005: Лариса И. Раздобудко Човић, *Стилски ефекти Стефана Митрова Љубише: (фразеологизми, поредбене конструкције и паремијски блокови у Љубишиној наративној прози)*. Нови Сад: Змај.

Раздобудко Човић 2014: Лариса И. Раздобудко Човић, Специфичности лексичко-фразеолошке презентације концепта чојство и јунаштво у Његошевом *Горском вијенцу* и питања руских еквивалената, *Његош у своме времену и данас 2, 43. научни састанак слависта у Вукове дане*, Београд : МСЦ,115–126.

Ратковић 2011: Јелена Р. Ратковић, Употреба назива за жуту боју у енглеском и српским фразеологизмима, *Зборник радова Филозофског факултета*, XLI, Косовска Митровица, 145−169.

Речник српскохрватског књижевног језика. Нови Сад: Матица српска, 1967–1976.

Речник српскога језика. [израдили Милица Вујанић ... [и др.]; редиговао и уредио Мирослав Николић]. Нови Сад: Матица српска, 2007.

Ристић 2001: Стана Ристић, Могућности употребе речника у настави, *Књижевност и језик*, XLVIII/1-2, Београд, 85-97.

Ристић 2012: Стана Ристић, *О речима у српском језику (творбени и лексикографско-лексиколошки аспекти)*, Монографије 14. Београд: Институт за српски језик САНУ.

Ристић 2013: Гордана Ристић, *Соматизми у немачком и српском језику: контрастивна истраживања (докторска дисертација)*. Нови Сад: Филозофски факултет.

Ристић 2015: Стана Ристић, *Граматички и когнитивни аспекти лексичког значења*, Монографија 22. Београд: Институт за српски језик САНУ.

Росић 2009: Тиодор Росић, Значај фразеологизама у српским народним бајкама. *Узданица: часопис за језик, књижевност, уметност и педагошке науке*, год. VI, бр. 1, Јагодина, 144−151.

Ружић 2012: Владислава Ружић, Концепт нестанка осликан фраземама српског језика, *Зборник Матице српске за филологију и лингвистику*, LV/2, Нови Сад, 93–104.

Скок 2015: Zdravka Skok, Hrvatski dijalektni frazemi s leksemom životinje kako sastavnicom, *Kaj: časopis za književnost, umjetnost i kulturu*, vol. 47 (230), no. 5–6, Zagreb, 67–81.

Спицијарић Пашкван – Опашић 2011: Nina Spicijarić Paškvan i Maja Opašić, Holonim *ruka* i njegovi meronimi kao sastavnice hrvatskih i talijanskih frazema, *Suvremena lingvistika* (0586-0296) vol. 37, no. 71, Zagreb, 57–85.

Стакић–Шатор. Рада Стакић и Белма Шатор, (Не)преводивост Ћопићеве поредбене фразеологије у дјелу *Доживљаји Николетине Бурсаћа*, *Филолог*, VI, 12, Бања Лука, 79–89.

Стаменковић 2010: Душан Стаменковић, Придевске поредбе с називима животиња у енглеском и српском језику, *Зборник Матице српске за филологију и лингвистику*, LIII/2, Нови Сад, 169–190.

Станојчић 2010: Живојин С. Станојчић, *Граматика српског књижевног језика*. Београд: Креативни центар.

Станојчић 1996: Живојин Ж. Станојчић, Морфологија, синтакса и фразеологија, у: М. Радовановић (ур.), *Српски језик на крају века*. Београд: Институт за српски језик САНУ, Службени гласник, 111–141. http://dais.sanu.ac.rs/handle/123456789/1358.

Станојчић 2016: Славко Станојчић, Претпоставка комуникативне компетенције у (писаном) омеђеном дискурсу, *Наш језик*, XLVII/1–2, Београд, 73–84.

Станојчић–Поповић 2000: Живојин Станојчић и Љубомир Поповић, *Граматика српскога језика : уџбеник за I, II, III и IV разред средње школе*, 7. изд., Београд: Завод за уџбенике и наставна средства.

Тафра 2005: Branka Tafra, Frazeološki izazovi, *Jezik*, vol. 52, no. 2, Zagreb, 48–61.

Турк–Опашић–Спицијарић 2012: Marija Turk, Maja Opašić i Nina Spicijarić, Crno na bijelom: Crna, bijela i siva boja u hrvatskoj, talijanskoj i njemačkoj frazeologiji, u: *Zbornik međunarodnoga znanstvenog skupa u spomen na prof. dr. Josipa Jerneja* (1909. - 2005.) / Ljubičić, Maslina; Peša Matracki Ivica; Kovačić, Vinko – Zagreb : FF press, 269–282.

Турк – Спицијарић Пашкван 2014: Marija Turk i Nina Spicijarić Paškvan, Kontrastivna raščlamba kao postupak otkrivanja podrijetla frazema (na primjeru frazema sa zoonimskom sastavnicom) (https://bib.irb.hr/datoteka/713766.Turk_Spicijaric.pdf), u: *Životinje u frazeološkom ruhu*, Vidović Bolt, Ivana (ur.), Zagreb: Filozofski fakultet Sveučilišta u Zagrebu, FF-press.

Ухларикова 2016: Jasna Uhláriková, *Slovenská a srbská somatická frazeológia: dizertačná práca* (необјављена докторска дисертација). Нови Сад.

Филаковић 2008: Svetlana Filaković, Frazeologija u djelima Ivane Brlić-Mažuranić. *Život i škola: časopis za teoriju i praksu odgoja i obrazovanja*, god. 54, br. 19, Filozofski fakultet Osijek, Učiiteljski fakultet u Osijeku, Osijek, 37–64.

Финк 1989: Željka Fink, Frazeologizmi s numeričkom komponentom (na materijalu hrvatskih ili srpskih i ruskih frazeologizama), *Radovi Zavoda za slavensku filologiju*, br. 24, Zagreb, 81–97.

Финк 1992–1993: Željka Fink, Tipovi adjektivnih frazeologizama (na materijalu ruskog i hrvatskog jezika), *Filologija*, knjiga 20–21, Zagreb, 91–103.

Финк 1993а: Željka Fink, Sinonimni nizovi frazeologizama kojima se opisuje čovjekova vanjština (na materijalu hrvatskog i ruskog jezika), *Strani jezici*, br. 1, 20–27.

Финк 1993б: Željka Fink, O jednom tipu frazeoloških varijanti (na materijalu hrvatskih ili srpskih i ruskih frazeologizama), *Rječnik i društvo* (zbornik radova sa znanstvenog skupa o leksikografiji i leksikologiji održanog 11–13. X. 1989. u Zagrebu), Zagreb, 65–70.

Финк 1996а: Željka Fink, O poredbenim pridjevskim frazemima (na materijalu hrvatskoga i ruskoga jezika), zbornik HDPL „*Jezik i komunikacija*", Zagreb, 402–406.

Финк 1996б: Željka Fink, Ruski i hrvatski frazemi s komponentama *бог, черт (дьявол)* i *bog, vrag (đavo)*, *Filologija*, knjiga 27, Zagreb, 17–24.

Финк 1996в: Željka Fink, Hrvatski i ruski frazemi sa značenjem "vrlo blizu", *Suvremena lingvistika*, br. 41–42, Zagreb, 139–145.

Финк 1997а: Željka Fink, Pridjevski i glagolski frazemi sa značenjem "jako pijan" i "jako se napiti" (na materijalu ruskoga i hrvatskoga jezika), *Prvi hrvatski slavistički kongres*, zbornik radova, I, Zagreb, 231–241.

Финк 1997б: Željka Fink, Frazeološke igre u reklamama ili misli li četkica za zube svojom glavom, zbornik HDPL „*Tekst i diskurs*", Zagreb, 325–331.

Финк 1998: Željka Fink, Leksikografska obrada frazema tipa *biti dobra srca* i *čovjek dobra srca*, *Filologija*, knjiga 30–31, Zagreb, 199–207.

Финк 2000: Željka Fink, Tipovi frazema-fonetskih riječi, Zbornik radova s Međunarodnoga znanstvenog skupa *Riječki filološki dani*, knjiga III, Rijeka, 93–98.

Финк 2001: Željka Fink, Hvatamo li za bradu Boga ili boga? O jednom pravopisnom problemu u frazeologiji, *Filologija*, knjiga 36–37, Zagreb, 139–148.

Финк 2004а: Željka Fink, Zanati i alat u frazeologiji hrvatskoga jezika (u usporedbi s ruskim), *V Славистическиечтенияпамяти проф. П. А. Дмитриева и проф. Г.И. Сафронова (материалы международной научной конференции 11–13 сентября2003 г.),* Санкт-Петербург, 45–50.

Финк 2004б: Željka Fink, Entomonimi u frazeologiji hrvatskoga i ruskog jezika, *Zbornik radova s Međunarodnog znanstvenog skupa Riječki filološki dani*, knjiga V., Rijeka, 139–148.

Финк 2004в: Željka Fink, Хорватские фразеологизмы *dobiti/dobivati košaricu и dati/davati košaricu*, *Rossica Olomucensia, XLII, 2. část*, Olomouc, 641–647.

Финк 2005а: Željka Fink, U džep, iz džepa ili po džepu (hrvatski frazemi s komponentom *džep), Грани слова (Сборник научных статей к 65-летию В.М. Мокиенко),* Москва, 203–209.

Финк 2005б:, Željka Fink, Čega se vrag boji i od čega bježi. O dvama frazemima hrvatskoga i ruskog jezika, *Jezikoslovlje*, Osijek, 6.1–2, 95–106.

Финк 2006: Željka Fink, Politika *mrkve i batine* ili *biča i medenjaka*, zbornik HDPL-a «*Jezik i mediji, Jedan jezik : više svjetova*», Zagreb–Split, 241–250.

Финк 2007а: Željka Fink, Hrvatski priložni frazemi s komponentama *dan* i *noć* i njihovi ekvivalenti u drugim jezicima, *Frazeologické štúdie V, Princípy lingvistickej analýzy vo frazeológii* (D. Baláková, P. Ďurčo – ed.), Ružomberok, 239–250.

Финк 2007б: Željka Fink, Tata od formata i Konobar do jaja, *Slavenska frazeologija i pragmatika* (ur. Ž. Fink Arsovski i A. Hrnjak), Knjigra, Zagreb, 88–93.

Финк 2008: Željka Fink, Trošimo li do zadnje pare ili lipe (novčane jedinice u hrvatskoj frazeologiji), *Riječki filološki dani* (zbornik radova s Međunarodnog znanstvenog skupa RFD održanog u Rijeci od 16. do 18. studenog 2006.), Filozofski fakultet, Rijeka, 463–471.

Финк 2009: Željka Fink, Komponenta *svijeća* u hrvatskim frazemima (u usporedbi s nekim slavenskim i neslavenskim jezicima). *Südslavistik online, Zeitschrift für südslavische Sprachen, Literaturen und Kulturen*, http://www.suedslavistik-online.de/01/fink.pdf. Nr. 1, 165–177.

Финк 2010а: Željka Fink, Što se skriva u ormaru? (o novom frazemu u hrvatskom i ruskom jeziku), *Słowo. Tekst. Czas. Jednostka frazeologiczna w tradycyjnych i nowych paradygmatach naukowych*, Szczecin, Greifswald, 48–56.

Финк 2010б: Željka Fink, Što se gura pod tepih i zašto? (kulturološka i sociolingvistička analiza hrvatskog i ruskog frazema), *Славянская фразеология и паремиология в XXI веке,* Минск, 114–119.

Финк 2010в: Željka Fink,Vatra u hrvatskim frazemima, Dynamische Tendenzeninderslawischen Phraseologie, *Динамические тенценции в славянской фразеологии*, Greifswald, 143–152.

Финк 2012: Željka Fink, Što nam kaže srce? (od reklamnog slogana do frazeosheme), *Ученые записки Таврического национального университета имени В. И. Вернадского*, том 25 (64), Но 2 (1), Филология. Социальные коммуникации, Симферополь, Таврический национальный университет имени В. И. Вернадского, 134–140.

Финк 2017: Željka Fink, Što sve prolazi ispod radara? (O upotrebi jednog novijeg hrvatskog frazema), U: *Život mora biti djelo duha. Zbornik posvećen prof. dr. sc. Dubravki Sesar* (ur. Z. Kovačević i I. Vidović Bolt), Zagreb: Disput, 113–119.

Финк–Менац 2008: Željka Fink i Antica Menac, *Hrvatska frazeologija – staro i novo.*U: Frazeologia. Komparacja spółczesnych języków słowiańskich, 3 (ur. W. Mokienko i H. Walter), Opole: Universität Greifswald – Institut für Slawistik, Uniwersytet Opolski – Instytut Filologii Polskiej, 88–100.

Форко 2009: Josipa Forko, Prevođenje frazema – Sizifov posao. *Hrvatistika: studentski jezikoslovni časopis*, vol. 3, no. 3, Osijek, 93–98.

Франчић–Менац-Михалић 2014: Anđela Frančić i Mira Menac-Mihalić, Hrvatski dijalektni frazemi koji kao sastavnice imaju naziv životinje i glagol tipa *gledati*. (http://www.animalisticki-frazemi.eu/images/frazemi/zbornik_radova /Franic_Menac%20za%20WEB.pdf), u: *Životinje u frazeološkom ruhu*, Vidović Bolt, Ivana (ur.), Zagreb: Filozofski fakultet Sveučilišta u Zagrebu, FF-press.

Халас 2012: Ана Халас, Појмовни обрасци у српским и енглеским идиомима са називима делова лица, *Зборник Матице српске за филологију и лингвистику*, LV/1, Нови Сад, 279– 292.

Halidović 2011: Alma Halidović, Frazemi u reklamnim tekstovima, *Philologia*, god. 9, br. 9, Beograd, 21−28.

Хрњак 1999: Anita Hrnjak, Semantički opseg imenice "krv" kao komponente frazema, *Riječ*, god 5, sv. 2, 38–49.

Хрњак 2002а: Anita Hrnjak, Crno-bijeli svijet frazeologije, u: *Primijenjena lingvistika u Hrvatskoj – izazovi na pocetku XXI stoljeca*, Stolac, Diana, Ivanetic, Nada, Pritchard, Boris (ur.), Zagreb–Rijeka: Hrvatsko društvo za primijenjenu lingvistiku, 203–211.

Хрњак 2002б: Anita Hrnjak, O mogućnostima konceptualne i/ili tematske organizacije i obrade frazeologije, *Filologija*, no. 36–37, Zagreb, 189–200.

Хрњак 2003: Anita Hrnjak, Usporedba čovjeka s biljkom u hrvatskoj i ruskoj frazeologiji, u: *Psiholingvistika i kognitivna znanost u hrvatskoj primijenjenoj lingvistici*, Stolac, Diana, Ivanetic, Nada, Pritchard, Boris (ur.), Zagreb–Rijeka: Hrvatsko društvo za primijenjenu lingvistiku, 303–313.

Хрњак 2004: Anita Hrnjak, Koncept straha u hrvatskoj frazeologiji, *Riječ*, god. 12, sv. 1, Rijeka, 23–30.

Хрњак 2005а: Anita Hrnjak, Geste i mimika kao izvor frazeologije (na primjeru hrvatske frazeologije), *Filologija*, 44, Zagreb, 29–50.

Хрњак 2005б: Anita Hrnjak, Frazemi s komponentom *srce* u hrvatskoj i ruskoj frazeologiji, *Riječ*, god. 11, sv. 2, Rijeka, 20–27.

Хрњак 2007а: Anita Hrnjak, Sportska konceptualna metafora u hrvatskoj i ruskoj "političkoj" frazeologiji, u: *Jazyk na perekrestke kul' tur*, Stefanskij, Evgenij (ur.), Samara: Samarskaja gosudarstvennaja akademij, 78–82.

Хрњак 2007б: Anita Hrnjak, Neke pragmatičke osobitosti supstantivnih frazema koji se odnose na čovjeka (na primjeru hrvatskih i ruskih frazema), u: *Slavenska frazeologija i pragmatika*, Fink, Željka, Hrnjak, Anita (ur.), Zagreb: Knjigra, 105–109.

Хрњак 2007в: Anita Hrnjak, Kulinarski elementi u hrvatskoj i ruskoj frazeologiji, *Rasprave Instituta za hrvatski jezik i jezikoslovlje*, 33, Zagreb, 197–216.

Хрњак 2008а: Anita Hrnjak, Tko su i kakve su "željezne dame"?, u: *Slowo. Tekst. Czas IX. Czlowiek w przestrezeni slownika i tekstu*, Aleksijenko, M., Hordy M. (ur.), Szczecin: Print Group Sp. z.o.o., 42–51.

Хрњак 2008б: Anita Hrnjak, Nebo i nebeska tijela u hrvatskoj i ruskoj frazeologiji, *Riječ*, god. 14, sv. 1, Rijeka, 89–98.

Хрњак 2009а: Anita Hrnjak, Konceptualne metafore u hrvatskoj i ruskoj „političkoj“ frazeologiji, u: *Jezična politika i jezična stvarnost/Language Policy and Language Reality*, Granić, Jagoda (ur.), Zagreb: HDPL, 378–387.

Хрњак 2009б: Anita Hrnjak, Putovanje kroz hrvatsku frazeologiju, *Suedslavistik online. Zeitschrift fuer suedslavische Sprachen, Literaturen und Kulturen, 1*, http://www. suedslavistik-online.de/01, 197–206.

Хрњак 2009в: Anita Hrnjak, Sekundarne boje u hrvatskoj i ruskoj frazeologiji, u: *Картина мира в славянских и романо-германских языках*, E.E. Stefanskij (отв. ред.), Самара: Самарская государственная академия, 82–86.

Хрњак 2010а: Anita Hrnjak, „Crna mačka“ i „crni konj“ u hrvatskoj i ruskoj frazeologiji**,** u: *Славянская фразеология и паремиология в XXI веке*, Е. Е. Иванова, В. М. Мокиенко (ред.), Минск: Змицер Колас, 125–132.

Хрњак 2010б: Anita Hrnjak, Zelena i crvena boja u novijim hrvatskim frazemima, u: *Slowo. Tekst. Czas X - Jednostka frazeologiczna w tradycyjnyh i nowych paradygmatach naukowych*, Aleksiejenko, M., Walter, H. (ur.), Szczecin-Greifswald: Print Group Sp. z.o.o, 173–181.

Хрњак 2013а: Anita Hrnjak, „Slatki život" frazeologije, u: *Die slawische Phraseologie und die Bibel - Славянская фразеология и Библия - Slovanska frazeologia a Biblija*, Walter, Harry, Mokienko, Valerij M., Balakova, Dana (ur.), Greifswald: Ernst-Moritz-Arndt-Universitat Greifswald, 195–198.

Хрњак 2013б: Anita Hrnjak, Koncept ljepote i rodni stereotipi u hrvatskoj i ruskoj frazeologiji, u: *Slavenski jezici u usporedbi s hrvatskim III.*, Sesar, Dubravka (ur.), Zagreb: FF press, 173–182.

Хрњак 2014: Anita Hrnjak, Žene, zmajevi i opasne životinje. O nekim elementima konceptualizacije žene u hrvatskoj i ruskoj frazeologiji, u: *Životinje u frazeološkom ruhu*, Vidović Bolt, Ivana (ur.), Zagreb: Filozofski fakultet Sveučilišta u Zagrebu, FF-press.

Хрњак 2016а: Anita Hrnjak, Fitonimi u rodno obilježenoj frazeologiji hrvatskoga i ruskog jezika, u: *Slavenska filologija. Prilozi jubileju prof. em. Milenka Popovića* (ur. Ž. Čelić i T. Fuderer), Zagreb: FF press, 89–98.

Хрњак 2016б: Anita Hrnjak, Starost u rodno obilježenoj frazeologiji hrvatskoga i ruskog jezika, *Prostor in čas v frazeologiji*, Ljubljana: Znanstvena založba Filozofske fakultete, 377–386.

Худачек–Михаљевић 1997: Lana Hudeček i Milica Mihaljević, Frazeologija u općem rječniku (leksikografske dvojbe i mogući odgovori), *Filologija*, no. 28, Zagreb, 21–34.

Цвијетић 1981: Ратомир Цвијетић, Значај речника у настави српскохрватског језика и књижевности, *Књижевност и језик*, XXVIII, бр. 3/4, Београд, 273–280.

Чолић–Томић 2016: Данијела Н. Чолић и Младен В. Томић, Фразеологизми са компонентом плаве боје у немачком, енглеском и српском језику, *Наслеђе*, вол. 13, бр. 34, Крагујевац, 217–225.

Шафер 2016: Marina J. Šafer, Frazeologizmi sa leksemama *đavo (vrag) / devil* u srpskom i engleskom jeziku, *Zbornik za jezike i književnosti Filozofskog fakulteta u Novom Sadu*, god. 6, br. 6, Novi Sad, 159–191.

Шипка 2006: Danko Šipka, *Osnovi leksikologije i srodnih disciplina*, drugo, izmenjeno i dopunjeno izdanje. Novi Sad: Matica srpska.

Шипка 2008: Милан Шипка, Фраземи с лексемом образ, *Јужнословенски филолог*, LXIV, Београд, 561–569.

Шипка 2010: Милан Шипка, *Зашто се каже?*, 6. изд. Нови Сад: Прометеј.

Шипка 2011: Милан Шипка, Структура и значење ироничних фразема у српском језику, *Наш језик*, књ. XLII, св. 3–4, Београд, 25–28.

Штрбац 2009: Гордана Штрбац, Фразеологизми са значењем радње говорења, *Зборник Матице српске за филологију и лингвистику*, LII/2, Нови Сад, 123–134.

Штрбац 2012а: Гордана Штрбац, Фразеологизми с лексемом *глава* у српском језику, *Зборник Матице српске за филологију и лингвистику*, LV/2, Нови Сад, 105–118.

Штрбац 2012б: Гордана Штрбац, Семантичка обележја фразеологизама са лексемом *око*, *Годишњак Филозофског факултета у Новом Саду*, XXXVII, св. 2, 323–335.

Штрбац 2017: Гордана Р. Штрбац, Фразеолошки потенцијал соматске лексике у српском језику (на примеру соматизама *језик, ухо/уво, мозак* и *образ*), *Јужнословенски филолог*, књ. 73, св. 1/2, Београд, 83−113.

Комисија закључује да је прелиминарни списак литературе изузетно богат за почетна истраживања и да даје могућност кандидаткињи да ваљано теоријски постави своју докторску дисертацију, што обећава и успешно и квалитетно емпиријско истраживање.

3. Циљеви истраживања, хипотезе и очекивани резултати:

Биљана Никић је поставила и основни циљ и хипотезе своје докторске дисертације.

Према њеним речима, циљ истраживања је ексцерпирати све фразеологизме из лектире намењене ученицима старијих разреда основне школе, сачинити речник фразеологизама, затим класификовати и анализирати фразеологизме с више становишта (структурног, синтаксичког, значењског, становишта порекла), показати како се речник и уопште фразеологизми могу сврсисходно користити у настави српског језика и књижевности.

Хипотезе од којих кандидаткиња полази су следеће:

1. Фразеологизми у лектири намењеној ученицима старијих разреда основне школе су бројни, што се може претпоставити на основу особености књижевноуметничког језика и важне карактеристике фразеологизама – експресивности.

2. У књижевним делима бројни су поредбени фразеологизми, јер поређење, као језичко-стилско средство, има функцију сликовитог приказивања појава. С обзиром на структуру фразеологизама може се очекивати да поређења често прелазе у фразеологизме.

3. Фразеологизми се не јављају у истом броју код различитих писаца, и у различитим књижевним родовима и врстама. У већем броју их можемо очекивати у делима писаца чији су језик проучаваоци сматрали за жив, сликовит и близак народном говору (Бранко Ћопић, Бранислав Нушић, Душан Радовић, Петар Кочић и др.), као и у одређеним књижевним родовима и врстама – драми; роману и приповеци.

4. Фразеологизама у уџбеницима и радним свескама за српски језик за старије разреде основне школе има мало. Наведено се може претпоставити на основу тога што и у наставним плановима и програмима има врло мало садржаја о фразеологизмима.

5. Ученици не познају значења фразеологизама који се појављују у њиховој лектири у довољној мери, што се претпоставља на основу недостатка садржаја о фразеологизмима у наставним плановима и програмима, као и у уџбеницима, затим на основу неизграђене културе читања код ученика и чињенице да тумачење фразеологизама често захтева и изванјезичка знања.

Циљ овог истраживања јесте да се прикупе фразеологизми из лектире намењене ученицима старијих разреда основне школе. С обзиром на то да корпус чине канонска дела наше и светске књижевности, фразеолошки речник који ће бити сачињен имаће употребну вредност и ван школе (његови корисници неће бити само наставници и ученици). У овом раду даће се увид у структуре фразеологизама утврђивањем њихових најчешћих структура, затим увид у значења фразеологизама њиховим груписањем у

лексичко-семантичке групе, као и начине обраде наставних јединица које би могле укључивати фразеолошке теме.

Употребни циљ овог рада јесте да се помогне наставницима у старијим разредима основне школе при обради фразеологизама и уопште увођење ових тема у наставу. Ученици треба да овладају фразеологизмима, да их имају у свом активном (или макар пасивном речнику) јер на тај начин обогаћују свој језички израз и јачају језичку компетенцију.

Комисија оцењује да су циљеви истраживања реално постављени, а хипотезе провериве на материјалу.

5. План рада и методе истраживања:

Истраживање ће бити подељено у неколико целина. Најпре ће бити одређен предмет и циљ рада, као и методологија која ће бити примењена у истраживању. Представиће се теоријско-методолошки оквир истраживања. Затим ће се говорити о досадашњим истраживањима у српској, хрватској и светској лингвистици. Такође, дефинисаће се термини које ће се користити у раду, узимајући у обзир успостављену терминологију у радовима који се баве фразеологијом.

Када се прикупи грађа за истраживање, приступиће се њеној анализи, што ће бити централни део истраживања. Анализа ће подразумевати структурну (синтаксичку и морфолошку) анализу, семантичку анализу, анализу фразеологизама на основу њиховог порекла и стилистичку анализу. Ексцерпирани фразеологизми биће класификовани на основу наведених критеријума. Свакој подели посветиће се посебан сегмент рада. Користиће се традиционални приступ фразеологији, али и достигнућа когнитивне лингвистике, јер ће коришћење различитих метода дати свеобухватну слику изучаване појаве.

Готово подједнако важан део рада као наведени биће његов методички сегмент – анализа уџбеника и предлози како да се обрађују фразеологизми у настави. Уџбеници ће се анализирати на основу лингвистичких критеријума (фразеолошких) и методичких. Анализираће се уџбеници за српски језик од петог до осмог разреда, с циљем да се утврди колико фразеологизама има у њима, на који начин су објашњени (да ли су уопште објашњени), на који начин се користе у вежбањима. Затим ће се испитати колико ови садржаји сугеришу наставнику како да их обради и да ли се испуњава циљ наставе фразеологије – ученик треба да схвати значење фразеологизма, да уочи његову структуру, говорне ситуације у којима се он употребљава, али и стилску функцију фразеологизма у

књижевном тексту. Ученици треба да овладају фразеологизмима, јер на тај начин обогаћују свој језички израз и јачају језичку компетенцију.

Завршни део рада садржаће закључна разматрања и напомене у вези с целокупним истраживањем, а као додатак – фразеолошки речник са ексцерпираним примерима.

План рада подразумева следеће кораке у истраживању: упознавање с домаћом и страном литературом која је предмет нашег рада; ексцерпирање грађе из свих дела лектире намењене ученицима старијих разреда основне школе (редовни и допунски избор); израда фразеолошког речника; успостављање критеријума за класификовање грађе; класификација ексцерпиране грађе на основу одабраних критеријума; структурна анализа, семантичка анализа, анализа на основу порекла фразеологизама, стилистичка анализа, анализа уџбеника за српски језик од петог до осмог разреда на основу присутности и начина обраде фразеологизама; доношење закључака и предлог смерница за даља истраживања.

Овај рад ће указати на значај фразеологизама и њихово укључивање у наставу не само српског као страног језика (што се у пракси углавном остварује) већ и у наставу српског као матерњег језика. Пошто се вежбањем може повећати језичка (а самим тим и фразеолошка) компетенција, при учењу фразеологизама треба водити рачуна о минимуму и оптимуму знања, али и комуникацијским потребама (колико су чести поједини фразеологизми). Овај рад ће покушати да помогне у одређивању наведених појава.

Комисија оцењује да је план рада добро осмишљен, а предложене методе истраживања представљају успешну комбинацију традиционалних и модерних метода у семантичким истраживањима.

VII. ЗАКЉУЧАК СА ОБРАЗЛОЖЕНОМ ОЦЕНОМ О ПОДОБНОСТИ ТЕМЕ И КАНДИДАТА:

На основу наведених података о кандидаткињи, Комисија констатује да је Биљана Никић подобна кандидаткиња за израду докторске дисертације.

На основу постављених циљева и очекиваних резултата, Комисија констатује да је предложена тема подобна за израду докторске дисертације у области фразеологије и лексикологије.

На основу наведених података о предложеном ментору, Комисија констатује да је др Рајна Драгићевић подобна за ментора предложене докторске дисертације.

На основу изнесеног, Комисија предлаже Наставно-научном већу Филолошког факултета Универзитета у Београду да донесе позитивне оцене о подобности кандидаткиње Биљане Никић и предложене теме докторске дисертације: *Фразеологизми у лектири за основну школу*, а да се за ментора именује др Рајна Драгићевић, редовни професор Филолошког факултета Универзитета у Београду.

ПОТПИСИ ЧЛАНОВА КОМИСИЈЕ:

_____

Др Рајна Драгићевић, редовни професор

_____

Др Весна Ломпар, ванредни професор

_____

Др Драгана Вељковић Станковић, ванредни професор

_____

Др Наташа Вуловић, научни сарадник